

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/59/2019
Identifikačné číslo spisu: 1218010293
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1218010293.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom 25. marca 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného E. B., pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2019, sp. zn. 2To/3/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného E. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 7. novembra 2018, sp. zn. 1T/34/2018 (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“), po tom čo prijal vyhlásenie obvineného E. B. o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ho po vykonaní dokazovania k výroku o treste a náhrade škody uznal za vinného zo zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku (t. j. v znení zákona č. 313/2011 Z. z.; ďalej len „Tr. zák.“), na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti B., s. r. o., so sídlom Bratislava, K., IČO: XX XXX XXX, uskutočnil v mesiaci marec 2012 prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Q. F., obec: B. - m. č. Q. F., okres B. X, a to:

- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 11806/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,
- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 11579/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,
- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 12345/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,

- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 10455/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,
- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 9824/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,
- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 10455/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a
- bytu číslo X-XX, číslo vchodu Z. Q. XX, X. poschodie, súpisné číslo stavby XXXX na pozemkoch registra C. XXXX/X, XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 10513/1148983 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu,

medzi spoločnosťami B., s. r. o., a J., s. r. o., so sídlom Bratislava, K., IČO: XX XXX XXX, pri ktorých v skutočnosti len predstieral ich odplatnosť, a ktoré nemali hospodársku podstatu, pričom jediným účelom uskutočnenia týchto prevodov bolo v konečnom dôsledku len vylákavanie daňovej výhody vo forme uplatnenia nadmerného odpočtu na dani z pridanej hodnoty, ktoré vyplynulo z daňového priznania dane z pridanej hodnoty spoločnosti B., s. r. o., za zdaňovacie obdobie mesiaca marec 2012 podaného dňa 24. apríla 2012 na Daňový úrad Bratislava, v ktorom daný daňový subjekt pri určovaní daňovej povinnosti na dani z pridanej hodnoty vykázal nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty v celkovej výške 1 974 954,43 eura, odpočítanie danie si uplatnil na základe kúpy vyššie uvedených nehnuteľností v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 19. marca 2012, uzavretej medzi spoločnosťou J., s. r. o., ako predávajúcim a spoločnosťou B., s. r. o., ako kupujúcim, za v zmluve deklarovanú, zámerne umelo navýšenú kúpnu cenu 11 849 718 eur, pričom spoločnosť B., s. r. o., uhradila len sumu 1 456 000 eur, z čoho daň z pridanej hodnoty predstavuje sumu 242 666,76 eura, nadmerný odpočet vo výške 1 974 954,43 eura bol zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vyplatený na účet spoločnosti B., s. r. o., dňa 20. júna 2012, takýmto konaním spoločnosť B., s. r. o., získala daňovú výhodu a neoprávnene uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty v rozsahu 1 732 287,67 eura ku škode na štátnom rozpočte Slovenskej republiky.

Okresný súd za to obvinenému podľa § 277 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), k), l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam uložil trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. okresný súd obvinenému uložil trest zákazu vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky zahraničného podniku alebo prokuristu na dobu 5 rokov.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. marca 2019, sp. zn. 2To/3/2019 (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na podklade odvolania prokurátora v neprospech obvineného proti výroku o treste rozsudku okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celej časti výroku o treste ako aj spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por., obvinenému podľa § 277 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), k), l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre výkon ktorého krajský súd obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd obvinenému okrem toho podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil aj trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky zahraničného podniku alebo prokuristu na 5 rokov. Obvinenému bol krajským súdom zároveň nad rámec rozhodnutia prvostupňového súdu podľa § 58 ods. 2 Tr. zák. uložený trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa v zmysle ustanovenia § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát. Svojím druhým výrokom krajský súd postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného E. B. ako nedôvodné.

Namietajúc existenciu dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g), i) Tr. por., obvinený cestou

zvoleného obhajcu dňa 17. júna 2019 napadol dovolaním rozsudok krajského súdu ako i konanie, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo.

Opodstatnenosť podaného dovolania obvinený založil na tej argumentácii, že ním namietaná zjavná nezákonnosť rozsudku okresného súdu nielenže nebola odvolacím súdom odstránená, ale táto bola ešte väčšmi prehĺbená svojvoľným uložením trestu prepadnutia majetku bez splnenia zákonných podmienok pre jeho uloženie.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. má vo vzťahu k výroku o vine podľa obvineného zakladať nesprávna aplikácia hmotnoprávneho ustanovenia § 86 písm. e) Tr. zák. Obvinený touto námietkou v podstate vyslovuje nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, že v danom prípade nebolo možné použiť naposledy uvedené ustanovenie.

Obvinený v podanom dovolaní vyjadril nesúhlas so zužujúcim výkladom slovného spojenia „splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené“, obsiahnutého v § 86 písm. e) Tr. zák., ku ktorému vo veci pristúpil odvolací súd, vychádzajúc z premisy, že ustanovenie § 277 ods. 1 Tr. zák. tvoria dve „samostatné skutkové podstaty“. Totiž, ak by súdy považovali zloženú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. s alternatívnymi znakmi za viacero „samostatných skutkových podstát“, potom by túto museli rozčleniť nie na dve, ale podstatne vyšší počet „samostatných skutkových podstát“, t. j. všetkých šesť tam uvedených alternatív. Podľa mienky obvineného pritom niet rozumného dôvodu, pre ktorý by bolo možné tvrdiť, že ustanovenie § 277 ods. 1 Tr. zák. obsahuje dve „samostatné skutkové podstaty“. Takéto tvrdenie je zjavne účelové - s cieľom zastrieť, že ide o jednu skutkovú podstatu a jeden trestný čin, na ktorý sa vzťahuje ustanovenie o účinnej ľútosti. Pre odvolací súd ide navyše pri tomto výklade o odrazový mostík pre rovnako účelový výklad § 86 písm. e) Tr. zák., keď uvádza, že „pojem splatná daň je vzhľadom na formuláciu dvoch samostatných skutkových podstát v § 277 ods. 1 Tr. zák. nutné vykladať v spojitosti s formuláciou skutkovej podstaty § 277 ods. 1 Tr. zák. tak, že sa vzťahuje len na prvú alíneu tohto ustanovenia, teda na konanie páchatel'a, ktorým zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, nie však na konanie, ktorým si páchatel' uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane, keďže v prípade druhej alíneje nie je možné hovoriť o splatnej dani, keďže páchatel' si podvodným konaním uplatnil nárok na vrátenie dane, ktorá mu neprináleží“. Obvinený v tomto kontexte podotýka, že pri pozitivistickom prístupe a striktnom gramatickom výklade odvolacieho súdu, by sa účinná ľútosť nevzťahovala ani len na celú „prvú alíneu“ či prvú „skutkovú podstatu“ ako jednotlivé alternatívne znaky striedavo označuje odvolací súd, keďže ani vo vzťahu k „príspevku na starobné dôchodkové sporenie“ nie je možné hovoriť o „splatnej dani a jej príslušenstve alebo poistnom“. Obdobne by sa pri tomto type výkladu nemohla účinná ľútosť uplatniť ani na prípady neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. alebo nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 Tr. zák., aj keď splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel' po skončení skráteného vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami, pretože ustanovenie § 86 písm. e) Tr. zák. pripúšťa účinnú ľútosť, len ak splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel' po skončení vyšetrovania (teda nie po skončení skráteného vyšetrovania) mohol oboznámiť s jeho výsledkami. Odvolací súd podľa obvineného v predmetnej otázke neuplatnil logický a systematický výklad, lebo keby tak urobil, dospel by ku konštatácii, že je nevysvetliteľné, prečo by sa účinná ľútosť mala vzťahovať na:

- „poistné na sociálne poistenie“, zákonnou súčasťou ktorého je aj starobné dôchodkové poistenie, ale nemala by sa vzťahovať na „príspevok na starobné dôchodkové sporenie“,
- trestné činy vrátane zločinov, o ktorých je vedené vyšetrovanie, ale nemala by sa vzťahovať na menej nebezpečné trestné činy, o ktorých sa vedie skrátené vyšetrovanie,
- „daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie“, ale nemala by sa vzťahovať na „daň z pridanej hodnoty alebo spotrebnú daň“.

Krajský súd namiesto toho nelogickosť a nesystémovosť svojho výkladu zakryl zdôraznením, že pri dani z pridanej hodnoty „páchatel' si podvodným konaním uplatnil nárok na vrátenie dane, ktorá mu neprináleží“. Ale podvodné konanie vo forme predkladania fiktívnych dokladov v úmysle zadovážiť si

prospech, ktorý páchatel'ovi neprináleží, môže tvoriť a často tvorí, aj objektívnu stránku trestného činu skrátene dane a poistného podľa § 276 Tr. zák., na ktorý sa účinná ľútosť v súčasnosti nepochybne vzťahuje. Obvinený v tejto súvislosti ďalej dôvodí, že ak by zákonodarca chcel, aby sa ustanovenie o účinnej ľútosťi vzťahovalo len na niektoré z alternatívnych konaní obsiahnutých v skutkovej podstate trestného činu podľa § 277 ods. 1 Tr. zák., mohol na tento účel použiť viacero zaužívaných jednoznačných techník:

- trestný čin podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. mohol od začiatku rozdeliť na dva samostatné trestné činy, ako tak, ostatne, urobil zákonom č. 246/2012 Z. z., ktorým zriadil trestný čin daňového podvodu podľa § 277a,

- mohol skutkovú podstatu trestného činu podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. rozdeliť do dvoch písmen. Do jedného zahrnúť konanie spočívajúce v zadržaní a neodvedení určenému príjemcovi v malom rozsahu splatnej dane, poistného na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevku na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zrazí, alebo vyberie podľa zákona a do druhého písmena zahrnúť uplatnenie nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane neoprávnené v malom rozsahu v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

- výslovne vymedziť tú z alternatívnych konaní, na ktoré sa má účinná ľútosť vzťahovať, priamo v § 86 Tr. zák. tak, ako je tomu v prípade § 86 ods. 1 písm. d) Tr. zák.

Rozhodne však podľa obvineného neobstojí účelové tvrdenie odvolacieho súdu, že „ustanovenie § 86 Tr. zák. v jednotlivých písmenách pre tam uvedené trestné činy ustanovuje zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené, aby zanikla trestnosť daného trestného činu a zánik trestnosti sa nevzťahuje automaticky na každého páchatel'a trestného činu...". Takýto výklad § 86 Tr. zák. podľa obvineného rozhodne nemožno označiť za konzistentný s ohľadom na jeho zákonnú formuláciu, nakoľko v tam uvedených písmenách je podmienka vždy formulovaná tak, že buď zrozumiteľne a jednoznačne popisuje alternatívne konanie, na ktoré sa účinná ľútosť vzťahuje [§ 86 písm. d) a g) Tr. zák.], alebo je formulovaná tým spôsobom, že sa vzťahuje na všetky alternatívne konania (ostatné písmená § 86 Tr. zák.). V žiadnom písmene ustanovenia § 86 Tr. zák. nie je podmienka vyjadrená tak, aby ju osoba, ktorá sa dopustila daného konania, nemohla splniť. Keďže zákonodarca do októbra 2012 nepoužil žiadnu z jednoznačných a zrozumiteľných techník, ktorou by spod možnosti prejavíť účinnú ľútosť vylúčil vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane, zjavne tak do tej doby urobiť nechcel. Zákonodarca pritom musel vedieť, že ustanovenie § 86 Tr. zák. uplatňujú súdy aj na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane. Obvinený je toho názoru, že ak by zákonodarca protiprávnemu konaniu páchatel'a, spočívajúcemu v neoprávnenom uplatnení nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane chcel pripísať iný protispoločenský dôsledok ako neodvedeniu (nezaplateniu) dane, nepochybne tak mohol urobiť jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom. Citujúc v tejto súvislosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zo 14. decembra 2011, sp. zn. I. ÚS 316/2011, zastáva obvinený názor, že ak relevantná právna úprava obsiahnutá v § 86 písm. e) Tr. zák. nevymedzuje, resp. nekonkretizuje účinky účinnej ľútosťi vo vzťahu k jednotlivým alternatívam konania naplňujúceho znaky skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 Tr. zák., neostáva iná možnosť, ako za ústavne konformný výklad považovať ten, ktorý svedčí v prospech obvineného. Zaradením viacerých spôsobov konania do jedného trestného činu pomenovaného ako neodvedenie dane a poistného, zákonodarca určil, že všetky tieto formy konania majú zákonnú súvislosť s neodvedením dane (poistného), a to bez ohľadu na to, že v prípade prvej alíneý priamo (prvoplánovo) a v prípade druhej alíneý nepriamo (druhoplánovo). Keďže zákonodarca pod trestný čin neodvedenia dane a poistného zaradil viacero alternatívnych spôsobov konania, potom je potrebné k nim rovnako pristupovať aj vo vzťahu k inštitútu účinnej ľútosťi.

Podľa mienky obvineného oprávnené pochybnosti vyvoláva aj názor odvolacieho súdu, že výklad podaný ústavným súdom v náleze zo 14. decembra 2011, sp. zn. I. ÚS 316/2011, bol prekonaný nálezom toho istého senátu ústavného súdu z 31. augusta 2017, sp. zn. I. ÚS 212/2017. Totiž prvý senát ústavného súdu sa v neskôr označenom rozhodnutí odchyľil od vlastných názorov len nepriamo a pomerne nejednoznačne. Odhliadnuc od toho, aj keby táto zmena názoru bola jednoznačná, priečila by sa zákonu i zásade právnej istoty. Ako ďalej uvádza obvinený, ústavný súd vo svojom neskoršom rozhodnutí nevykladal ustanovenie § 86 Tr. zák., ani otázky súvisiace s jeho aplikáciou na jednotlivé

alternatívny konania naplňajúceho znaky trestného činu podľa § 277 Tr. zák. Výkladu týchto otázok sa dotkol len okrajovo pri posudzovaní ústavnosti výkladu vykonaného všeobecnými súdmi. Ústavný súd Slovenskej republiky sa v zmienenom rozhodnutí o svojom skoršom náleze ani nezmenil. Odhladnuc od uvedeného, ak by sa ústavný súd odchýlil od vlastného právneho názoru, potom by tento bol v rozpore s § 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a konaní pre ním, keďže toto „odchýlenie“ neprešlo procesom tzv. plenárneho odstraňovania odchylných právnych názorov. Predmetné porušenie zákona by v danom prípade naďalej prispievalo k nejednoznačnému výkladu sporného ustanovenia. V danom kontexte považoval za dôležité obvinený zdôrazniť aj to, že keby ústavný súd vo svojom rozhodnutí vedenom pod sp. zn. I. ÚS 212/2017, dospel k odlišnému záveru než v náleze zo 14. decembra 2011, sp. zn. I. ÚS 316/2011, potom by v záujme právnej istoty bol povinný túto zmenu názoru podrobne odôvodniť.

Odvolací súd podľa obvineného pochybil aj v tom, keď aplikoval rozširujúci výklad slovného spojenia „vyhlásenie (obžalovaného), že je vinný“, obsiahnutého v § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. Totiž odvolací súd sa pri svojich úvahách o nemožnosti uplatnenia účinnej ľútosti oprel aj o tú skutočnosť, že obvinený na začiatku hlavného pojednávania podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe a súd toto vyhlásenie prijal. Odvolací súd síce vyslovene nekonštatuje, že by tieto skutočnosti priamo vylučovali uplatnenie účinnej ľútosti alebo podanie odvolania obvineným, avšak to nepriamo naznačuje. Takýto postoj odvolacieho súdu je podľa názoru obvineného zapríčinený aj nejasnou úpravou inštitútu vyhlásenia obžalovaného v ustanovení § 257 Tr. por. Obvinený v tejto súvislosti poskytol dovolaciemu súdu vlastnú analýzu relevantných ustanovení Trestného poriadku s tým záverom, že trestnoprávna vina nie je otázkou subjektívneho pocitu obžalovaného, ale jej uznanie či neuznanie je vo výlučnej kompetencii štátu. Podotkol, že po prijatí vyhlásenia obžalovaného, že „je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe“, súd podľa § 257 ods. 8 Tr. por. dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykonaná a vykoná len dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. Zákon podľa obvineného žiadne iné dôsledky prijatému vyhláseniu obžalovaného nepriznáva. Rozhodnutie súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, nie je rozhodnutím o vine, ktoré súd prijme až rozsudkom po skončení dokazovania. Bolo by v rozpore s právom na spravodlivé prejednanie vecí súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1, ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keby súd po tom, čo v priebehu hlavného pojednávania zistí, že obžalovaný, ktorý vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, nespáchal skutok, alebo že ho nespáchal tak, ako je popísaný a právne posúdený v obžalobe, alebo že trestnosť jeho činu zanikla, napr. z dôvodu účinnej ľútosti, tohto obžalovaného napriek tomu uznal za vinného zo spáchania skutku v zmysle obžaloby len preto, že urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. Ako ďalej uvádza obvinený, takéto vyhlásenie má len povahu kvalifikovaného priznania, pričom ho nezbavuje práva namietať, že trestnosť jeho činu zanikla z dôvodu účinnej ľútosti a nezbavuje ani súd povinnosti preskúmať, či sa tak nestalo a v celom priebehu konania nasledujúcom po vyhlásení obžalovaného uplatňovať všetky zásady trestného konania vrátane zásady in dubio pro reo. Z toho dôvodu ustanovenie § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. nie je možné vykladať tak, že obžalovaný, ktorého vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe súd prijal, nemôže odvolaním napadnúť nesprávnosť výroku rozsudku v rozsahu, v ktorom priznal spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe a v ktorom súd jeho priznanie prijal.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. podľa obvineného naplňa skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinenému bol podľa jeho mienky uložený taký druh trestu, pre uloženie ktorého neboli splnené zákonné podmienky, pričom o riadne skúmanie relevantných skutočností, bez preukázania ktorých nie je v zmysle zákonných požiadaviek tento trest možné uložiť, sa súd v jeho prípade ani len nepokúsil. Uloženie trestu prepadnutia majetku krajským súdom preto obvinený pokladá za krajne arbitrárne.

Citujúc znenie § 58 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., obvinený dôvodí, že v prípade odsúdenia páchatel'a za trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 Tr. zák. je v zmysle zákonných požiadaviek možné uložiť trest prepadnutia majetku súdom výlučne vtedy, ak sa preukáže, že páchatel' nadobudol majetok aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti - teda preukázanie toho, že konfiškovaný majetok pochádza z trestnej činnosti osoby z obdobia pred jej odsúdením.

V kontexte uvedeného obvinený podotýka, že v jeho prípade nedošlo k preukázaniu takejto skutočnosti. Ba čo viac, odvolací súd mu tento trest uložil absolútne svojvoľne, bez vykonania akéhokoľvek aspoň minimálneho náznaku reálneho preukazovania predmetnej podmienky. Ak by totiž odvolací súd takéto skúmanie vykonal, musel by podľa obvineného dospieť k záveru, že mu nie je zákonne možné uložiť trest prepadnutia majetku, nakoľko konfiškovaný majetok u neho z objektívnych príčin nemohol ani len potenciálne pochádzať z trestnej činnosti, z ktorej bol uznaný za vinného, resp. z akéhokoľvek iného protiprávneho konania. Do momentu právoplatného odsúdenia v preskúmanom trestnom konaní bol totiž bezúhonnou a nikdy netrestanou osobou. Inkriminovaný skutok sa mal stať v marci 2012, pričom všetok svoj nehnuteľný i hnuiteľný majetok zásadnejšej hodnoty nadobudol pred týmto obdobím, a to z prevažnej väčšiny v rokoch 2006 a 2008. Z toho plynie, že majetok, ktorý mu na základe uloženého trestu prepadnutia majetku má byť konfiškovaný, nemôže naplniť zákonnú dikciu, resp. podmienku jeho „nadobudnutia aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti“ vzhľadom na časový aspekt nadobudnutia predmetného majetku a tiež spáchania inkriminovaného skutku.

K porušeniu zákona podľa názoru obvineného došlo aj v súvislosti s jemu uloženým trestom odňatia slobody. Je presvedčený, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov bolo za existujúcich okolností neprímerane prísne, nereflektujúce na všetky zákonne relevantné skutočnosti a súčasne v rozpore s ustálenou súdnou praxou a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Obvinený okrem vyššie uvedených skutočností v tejto súvislosti poukázal na to, že doposiaľ viedol riadny život, že nebol nikdy súdne trestaný, že sa od počiatku k spáchaniu inkriminovaného činu priznal, tento úprimne oľutoval a počas celého prípravného konania sa aktívne usiloval o odstránenie škodlivého následku a nahradenie vzniknutej škody, ktorú aj bezodkladne po obdržaní relevantných informácií v celom rozsahu uhradil. Za podstatné v tomto smere obvinený považuje aj to, že od spáchania predmetného skutku uplynulo viac ako 6 rokov, čo treba považovať za neprímerane dlhú dobu, na ktorú okolnosť súdmi nebolo reflektované ani kompenzáciou vo forme priaznivejšej výmery uloženého trestu, t. j. použitím inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Odhliadnuc od pochybenia v súvislosti so zánikom trestnosti stíhaného trestného činu v zmysle § 86 písm. e) Tr. zák., má obvinený za to, že mu mal byť pri aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. ukladaný trest pod dolnú hranicu príslušnej trestnej sadzby s podmiennečným odkladom jeho výkonu.

V súlade s predloženou argumentáciou obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i), g) Tr. por. porušený zákon v ustanoveniach § 86 písm. e), § 34 ods. 2, ods. 4, § 58 Tr. zák. v neprospech obvineného. Aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. tento rozsudok ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený v rámci podaného dovolania zároveň v zmysle § 380 ods. 4 Tr. por. požiadal najvyšší súd o prerušenie výkonu namietaného rozhodnutia, a to až do momentu rozhodnutia o jeho dovolaní.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k dovolaniu obvineného vyjadril stručne podaním, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 16. augusta 2019. Poukazujúc na zákonnosť a spravodlivosť rozsudku krajského súdu navrhol, aby najvyšší súd postupom

podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol dovolanie obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací v intenciách ustanovenia § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie obvineného, pričom zistil, že smeruje voči rozhodnutiu, ktoré je možné účinne napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h), § 566 ods. 3 Tr. por.], bolo podané v zákonom ustanovenej lehote a na zákonom určenom mieste [§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.], v celom rozsahu spĺňa požiadavky vymedzené v ustanovení § 373 ako aj obsahové náležitosti § 374 Tr. por. Pokiaľ však ide o podmienku vyjadrenú v § 372 ods. 1 Tr. por., táto je splnená len vo vzťahu k výroku o treste napadnutého rozsudku. Zároveň, ale v časti námietok obsahovo primkynajúcich sa k právoplatnému výroku o treste, ide o dovolanie, ktoré nenapĺňa žiaden z prípustných dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por.

Hneď na úvod pritom považuje najvyšší súd za potrebné pripomenúť, že dovolanie v zmysle § 368 a nasl. Tr. por. si nemožno zamieňať s odvolaním, a teda s tretím stupňom v rámci súdneho konania, ktorým sa za rovnakých podmienok možno účinne domáhať zmeny napadnutého rozhodnutia. Dovolanie patrí k mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že pri jeho uplatnení musí výrazným spôsobom prevyšovať záujem na zákonnosti a spravodlivosti súdneho rozhodnutia nad jeho stabilitou. Tomu zodpovedá aj taxatívny výpočet dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1, ods. 3 Tr. por., ktorými sa možno domáhať zmeny právoplatného rozhodnutia, resp. aj jemu predchádzajúceho konania.

V úzkej nadväznosti na uvedené nemožno opomenúť ani právnu úpravu prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu, pokiaľ ide o jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ktorá sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 až ods. 3 Tr. por., ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol (viď R 120/2012). V súlade s tým tak zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania znáša výlučne dovolateľ, ktorý svojím podaním určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu. To v praktickej rovine znamená, že najvyšší súd nebude preberať jeho aktivitu a iniciatívne zisťovať ďalšie (v dovolaní neznačené) chyby napadnutého rozhodnutia alebo aj jemu predchádzajúceho konania, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Nadväzujúc na skôr naznačené, pokiaľ ide o dovolacie námietky svojou podstatou atakujúce výrok o vine napadnutého rozsudku [spoločne súvisiace s aplikáciou inštitútu účinnej ľútosti podľa § 86 písm. e) Tr. zák.], tým najvyšší súd pripísal nulovú relevanciu z titulu nesplnenia podmienky vyplývajúcej z § 372 ods. 1 veta prvá Tr. por., podľa ktorého oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Z obsahu predloženého spisového materiálu totiž jednoznačne vyplýva, že obvinený na hlavnom pojednávaní konanom 7. novembra 2018 urobil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré bolo prvostupňovým súdom podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. prijaté s tým, že dokazovanie v rozsahu priznanej viny sa nevykonaná a vykoná sa iba dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Najvyšší súd k tomu podotýka, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku, spôsobuje významné procesné následky, keďže v danom rozsahu ex lege vylučuje preskúmanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie. Obvinený, zastúpený zvoleným obhajcom, bol okresným súdom v súlade s § 257 ods. 5 Tr. por. riadne poučený o tom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., na ktoré je v zmysle stabilnej judikatúry dovolacieho súdu navyše oprávnený výlučne minister spravodlivosti (k tomu viď bližšie R 12/2017).

Najvyšší súd v kontexte uvedeného považuje za potrebné osobitne zvýrazniť, že ak má súd pochybnosti

o výsledkoch prípravného konania vo vzťahu k žalovanému skutku v rovine skutkovej alebo právnej, má procesný priestor na ich vyjadrenie vymedzený pri rozhodovaní o otázke, či vyhlásenie obžalovaného prijme. Následné skúmanie viny, resp. jej kvalifikačnej podoby vo vzťahu k dotknutému skutku by popieralo zmysel a obsah predchádzajúceho uznania viny obžalovaným a prijatia tomu zodpovedajúceho vyhlásenia súdom prvého stupňa (ZSP 36/2012, uznesenie najvyššieho súdu z 3. októbra 2018, sp. zn. 1 TdoV 9/2017, či uznesenie najvyššieho súdu z 18. februára 2020, sp. zn. 2 Tdo 49/2019).

Uvedenému, napokon, korešponduje i rozsah odvolacieho oprávnenia obžalovaného vyjadrený v § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že obvinený na účinné podanie dovolania proti výroku o vine nesplnil základnú podmienku uvedenú v § 372 ods. 1 veta prvá Tr. por., t. j. materiálne nevyužil svoje právo na podanie odvolania voči výroku o vine, v čoho dôsledku o jeho riadnom opravnom prostriedku nebolo meritórne rozhodnuté. Ak teda odvolací súd nemohol vecne preskúmať odvolaním obvineného napadnutý výrok o vine okresného súdu, tak potom ani v dovolacom konaní nie je možné v predmetnej časti vysloviť akékoľvek porušenie zákona odvolacím súdom na základe dovolania obvineného. Na konštatovanom nič nemení ani tá skutočnosť, že odvolací súd považoval za vhodné sa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vyjadriť aj k tým okolnostiam, ktoré súvisia s výrokom o vine vrátane inštitútu účinnej ľútosti (s ktorými právnymi závermi sa obvinený nestotožňuje).

Keďže označený nedostatok by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Tr. por., najvyššiemu súdu neostáva iné, než námietky obvineného týkajúce sa výroku o vine odmietnuť čisto z formálnych dôvodov podľa § 382 písm. d) Tr. por.

Pokiaľ ide o najvyšším súdom meritórne preskúmané námietky týkajúce sa výroku o treste napádaného rozsudku, k týmto je potrebné najskôr osobitne podotknúť, že ich obvinený subsumuje pod dovolací dôvod vymedzený v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., ktorý *expressis verbis* predpokladá rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V tomto ohľade však obvinený neoznačil konkrétne žiaden nezákonným spôsobom vykonaný dôkaz, ktorý mal mať čo i len minimálne negatívny vplyv na jemu uložené tresty.

Obvinený v podanom dovolaní síce poukazuje (z jeho pohľadu) na nedostatočné skúmanie relevantných skutočností, bez preukázania ktorých mu nie je zákonne možné uložiť trest prepadnutia majetku, avšak najvyšší súd na tomto mieste dôrazne podotýka, že naposledy označeným dovolacím dôvodom (ani žiadnym iným dôvodom uvedeným v prvom odseku ustanovenia § 371 Tr. por.) nemožno efektívne namietať rozsah vykonaného dokazovania či spôsob hodnotenia dôkaznej situácie vo veci nižšie konajúcimi súdmi (porovnaj napr. so ZSP 59/2017, uznesením najvyššieho súdu z 15. júna 2017, sp. zn. 5 Tdo 31/2017, či uznesením najvyššieho súdu z 24. septembra 2018, sp. zn. 6 Tdo 87/2017).

Odvolací súd napadnutým rozhodnutím uložil obvinenému trest prepadnutia majetku za použitia § 58 ods. 2 Tr. zák. Podľa tohto ustanovenia trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1, ak odsudzuje páchatel'a za spáchanie (...) trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 2, ods. 3 alebo ods. 4 (...) a páchatel' nadobudol majetok aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

Citované zákonné ustanovenie (na rozdiel od prvého odseku § 58 Tr. zák.) upravuje výlučne dve kumulatívne podmienky, pri splnení ktorých súd obligatórne - nezávisle na vlastnej úvahe uloží páchatel'ovi trest prepadnutia majetku. Prvou z týchto podmienok je, že musí ísť o trestný čin zahrnutý do tam uvedeného taxatívneho výpočtu. Druhá podmienka spočíva v preukázanom nadobudnutí, resp. skutočnom získaní majetku alebo jeho časti v rozsahu najmenej značnom (t. j. aspoň v hodnote 26 000

eur v zmysle § 125 Tr. zák.) z trestnej činnosti alebo z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti. Nie je pritom podstatné, o akú časť majetku ide. Vyjadrené inými slovami celý majetok páchatel'a teda nemusí pochádzať z trestnej činnosti, stačí, ak aspoň jeho značná časť bola nadobudnutá týmto spôsobom. Na strane druhej však zároveň platí, že v zmysle § 59 ods. 1 Tr. zák. trest prepadnutia majetku v každom prípade postihuje celý majetok obvineného. Z toho vyplýva, že citeľnosť zásahu uložením trestu prepadnutia majetku je veľmi individuálna, nakoľko je priamo úmerná majetkovým pomerom osoby, ktorej bol takýto trest uložený.

Bez potreby obsiahlejšieho odôvodnenia, plne sa stotožňujúc so závermi odvolacieho súdu v tomto smere (str. 21-24 napadnutého rozsudku), považuje najvyšší súd za nesporné preukázanie oboch vyššie uvedených podmienok pre uloženie trestu prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 2 Tr. zák. v posudzovanej veci.

Len v stručnosti preto najvyšší súd podotýka, že prvá podmienka v zmysle naposledy označeného ustanovenia je naplnená už tým, že obvinený bol odsúdený za trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Pokiaľ ide o druhú zo zákonných podmienok, jej splnenie vyplýva zo samotnej formulácie stíhaného skutku, ktorým je najvyšší súd na podklade dovolania obvineného striktne viazaný v zmysle dikcie vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Podľa inkriminovaného skutku si obvinený ako konateľ obchodnej spoločnosti neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty v sume prevyšujúcej 1,73 milióna eur, teda niekoľkonásobne prevyšujúcej väčší rozsah, pričom táto finančná čiastka mu aj v skutočnosti bola zo štátneho rozpočtu vyplatená dňa 22. júna 2012 na účet obchodnej spoločnosti, ktorej bol konateľom. Obvinený tým preukázateľne v intenciách § 58 ods. 2 Tr. zák. nadobudol majetok trestnou činnosťou vo veľkom rozsahu.

Najvyšší súd k obvineného námietkam obligatórneho uloženia trestu prepadnutia majetku len na okraj poznamenáva, že ustanovenie § 58 ods. 2 Tr. zák. by mohlo byť v rozpore s ochranou majetku podľa v čl. 17 Dohovoru základných ľudských práv Európskej únie, ktorý v podstate zachováva štruktúru čl. 1 Protokol č. 1. (Užívanie - zbavenie - úprava užívania majetku).

Každý má právo vlastniť zákonne získaný majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkazovať ho. Nikto nesmie byť zbavený svojho majetku s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré stanovuje zákon.

Zo zásady „spravodlivej rovnováhy“ (podľa judikatúry ESLP) vyplýva, že zásah do vlastníckeho práva musí nie len sledovať, fakticky i principiálne legitímny cieľ vo všeobecnom záujme, ale zároveň musí existovať vzťah primeranosti medzi použitými prostriedkami a cieľom akéhokoľvek opatrenia, ktoré prijal štát (úprava užívania, zbavenia majetku jednotlivca). V každej veci údajného porušenia vyššie citovaného článku musí preto Európsky súd pre ľudské práva overovať, či vďaka zásahu zo strany štátu musela dotknutá osoba niesť neprimerané a prílišné bremeno.

V posudzovanom prípade aj vzhľadom na skutočnosť, že finančnú čiastku (majetok) získanú posudzovanou trestnou činnosťou obvinený už skôr vrátil štátu a obligatórne uloženým trestom prepadnutia majetku bol tak postihnutý len majetok obvineného, u ktorého v tejto trestnej veci nebolo preukázané, že ho nadobudol trestným činom.

Najvyšší súd zároveň konštatuje, že posudzovanie či vnútroštátna norma (§ 58 Tr. zák.) je, alebo nie je v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, nie je vo vecnej príslušnosti všeobecných súdov, a to v žiadnom štádiu súdneho konania. Teda, ani súdu - senátu v dovolacom konaní a ani kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Táto právomoc patrí len Ústavnému súdu Slovenskej republiky.

Nad rámec uvedeného je potrebné konštatovať vnútorný rozpor ustanovenia § 58 Tr. zák. V ods. 1

tohto ustanovenia zákon hovorí, že súd „môže“ uložiť trest prepadnutia majetku, ak páchatel'a odsudzuje za obzvlášť závažný zločin, ktorým získal majetkový prospech veľkého rozsahu, prípadne ukladá trest odňatia slobody na doživotie.

V ods. 2 § 58 Tr. zák. však zákon hovorí, že súd „uloží“ trest prepadnutia majetku, ak páchatel'a odsudzuje za trestné činy (§ 11 Tr. zák.) menej závažné, za ktoré hrozí miernejší trest odňatia slobody (napr. 7 - 12 rokov) a majetkový prospech dosahuje nižšiu hranicu - značný rozsah.

Pokiaľ ide o prejavovaný nesúhlas s uloženým nepodmienečným trestnom odňatia slobody vo výmere 5 rokov, obvinený svoje námietky v princípe založil na neprimeranej prísnosti tejto sankcie z dôvodu nerefektovania na všetky zákonne relevantné skutočnosti, a to predovšetkým nenáležitú dĺžku trestného stíhania, v čoho dôsledku mal odvolací súd podľa obvineného aplikovať inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

K tomu najvyšší súd primárne odkazuje na svoje zjednocujúce stanovisko (R 5/2011), ktorým bola odstránená výkladová nezrovnalosť týkajúca sa subsumpcie námietky ne/použitia § 39 Tr. zák. pod konkrétny dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 Tr. por., ako aj otázka samotnej relevancie tejto námietky v dovolacom konaní.

V označenom stanovisku sa predovšetkým konštatuje, že hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Podľa citovaného stanoviska zároveň platí, že pokiaľ (ako je tomu v posudzovanom prípade) nejde o situáciu, keď výrok treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., keďže vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste nemôže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. pritom nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Na margo osobitne namietanej dĺžky trestného stíhania, ktorá skutočnosť by podľa obvineného mala odôvodňovať mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., možno nad rámec uvedeného poukázať na neskorší judikát najvyššieho súdu (R 86/2015), ktorý sa danou problematikou zaoberal a dospel k jednoznačnému záveru, že dĺžka konania nemôže byť dôvodom na úspešné uplatnenie dovolacej námietky týkajúcej sa neprimeranosti trestu uloženého v rámci zákonnej sadzby alebo nepoužitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu (§ 39 Tr. zák.).

V kontexte uvedeného najvyššieho súdu dodáva, že zo znenia § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. vyplýva, že pre naplnenie v ňom vymedzeného dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokovanej veci bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh

trestu, ktorý za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Iné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení kritérií uvedených v § 34 až § 39 Tr. zák. a v dôsledku toho uloženie neprimerane prísneho (alebo naopak mierneho) trestu, nie je možné prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu vytýkať. Inak povedané obvinený môže úspešne namietať len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri ukladaní trestu a hodnotenie svojej osoby, pokiaľ je trest uložený v rámci zákonom určenej sadzby.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného obvinenému bol za trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., pri tam upravenej sadzbe trestu odňatia slobody na sedem rokov až dvanásť rokov, pri zohľadnení prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností a navyše za aplikácie mimoriadneho znižujúceho ustanovenia podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, t. j. za stíhanú trestnú činnosť prípustný trest znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom.

Sumarizujúc vyššie uvedené, je teda zrejmé, že najvyšší súd v rozsahu, v akom vykonal meritórne skúmanie predmetnej trestnej veci, nezistil opodstatnenosť obvineným uplatnených námietok z pohľadu relevantných dovolacích dôvodov, a preto postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol jeho dovolanie ako nedôvodné. Vzhľadom k vyplynúvej situácii neexistoval dôvod ani na sprievodné rozhodovanie o žiadosti obvineného o prerušenie výkonu rozhodnutia, voči ktorému podal dovolanie v zmysle § 380 ods. 4 Tr. por.; osobitné rozhodnutie sa v tomto prípade nevydáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.